

ivel (tudatni velük a lehetőséget, és felmérni az igényt), amit a legsikeresebb közvetítőkön keresztül kell folytatni. Ha mindez megtörtént, alkalmas helyet kell találni a találkozókhoz, megszervezni a látogatásokat, kijelölni a résztvevő könyvtárosokat. Nem árt tisztában lenni a projekt várható költségeivel, és rugalmasan kell tudni reagálni a megszokottól esetleg eltérő igényekre: a tapasztalatok azt mutatják, hogy az utazók körében jóval népszerűbbek az audiovizuális anyagok a nyomtatottaknál, illetve Essexben nagy népszerűsége tett szert az a képeskönyv, amelynek történeteiben saját sorsukra ismertek az érintettek. Ügyelni kell arra, hogy az újtúra indított kezdeményezés egy hosszabb távú stratégia részeként (is) működhessen, vagyis a társadalomba illeszkedés megkönnyítése révén akár az életre szóló tanulás perspektívája rajzolódjon ki a jövőben. Ezért annak érdekében, hogy ne csak a gyer-

meknél érzjenek el sikereket, törekedni kell a szülők minél szélesebb körű bevonására. A célt elősegítendő, minden olyan kérdésben segítséget kell tudni nyújtani, ami a mindennapi élet során felmerülhet, például egészségügyi, jogi, információszerzési téren (az internethasználat lehetővé tételével az egymásról keveset tudó közösségek kapcsolattartása is javul). Végezetül nem maradhat el a folyamatok ellenőrzése, értékelése.

Ha a projektek a fentiek jegyében kezdenek működni, remény van rá, hogy az érintettek a könyvtári szolgáltatások révén kultúrájukkal tudatosan törődő, szociálisan értékes és összetartó közösséggé válnak.

(Vasbányai Ferenc)

Lásd még 174, 176

Tájékoztatás, tájékoztatási rendszerek

Hálózatok, regionális rendszerek

08/198

KUZ'MIN, E.I. – MURANOVA, T.A. [et al.]:

Informacionno-obrazovatel'nyj portal „Kul'tura i iskusstvo”: na puti k effektivnomu obrazovaniu = Naučn. Teh.Bibl. 2008. 2.no. 48-51.p.

„Kultúra és művészet” információs-képzési portál: úton a hatékony képzés felé

Képzés -rokon területen; Portál; Tájékoztatás -művészeti, irodalmi; Távoktatás

Az „Oroszország kultúrája” elnevezésű, 2006-2010-re szóló célprogram keretében 2006-ban

megkezdődött a „Kultúra és művészet” információs-képzési portál létrehozására irányuló projekt megvalósítása. A projekt célja a jobb minőségű képzés elősegítése a kultúra és a művészetek terén. Közismert, hogy a kulturális és a művészeti képzés színvonala nem minden esetben felel meg a gyorsan változó és növekvő igényeknek. Ez különösen igaz az alkotással közvetlenül nem összefüggő területekre, amilyen a könyvtárügy is. A projekt kezdeményezője az Információs Társadalom Fejlesztési Intézet és Alap, finanszírozását a Kulturális és Filmügyi Szövetségi Ügynökség, az Információs Technológiai és Hírközlési Minisztérium, valamint az UNESCO helyi szervezetei támogatják.

A projekt újdonsága abban rejlik, hogy a portál a képzésben részt vevők (oktatók és hallgatók) hálózati közösségalkító eszközévé fog válni. A portál fejlesztésével párhuzamosan folyik a kulturális és művészeti ismeretek közös elektronikus tárhelyének kialakítása. A portál tartalma: az ismeretek és készségek folyamatos fejlesztéséhez szükséges források és eszközök, azaz a kulturális és művészeti témájú információs objektumok, az orosz nyelvű internetes források katalógusa, osztott együttműködési rendszer a kulturális és oktatási intézmények honlapjaival, valamint a tájékoztató-enciklopédikus források szervezőivel és fenntartóival.

A portál fejlesztése a legújabb technológiák és online együttműködési eszközök alkalmazására épül. Lehetőség van egyedi munkahelyek, ún. „tudás-kosarak” kialakítására. Egy ilyen kosárba kerülnek egyrészt a felhasználó személyes beállításai a portál forrásaihoz, másrészt itt gyűjti saját információs objektumait. A kosarak elérhetőségét tulajdonosa határozza meg, akár mindenki számára elérhetővé teheti. A portál használói különböző, érdeklődési csoportok alapján önszerveződő hálózati közösségek tagjai lesznek; ily módon egymást segítik és alakítják a közös ismeretek tárházát. Két funkcionális alrendszer terveznek, a *Konzultációs központot*, amely a kérdéseket és a konzultációkat gyűjti, majd összehozza őket, és a *Virtuális egyetemet*, amely az önálló tanfolyamok összeállítását és adaptálását segíti. A felhasználók köre a hallgatóktól és doktoranduszoktól kezdve a közép- és felsőfokú oktatási, valamint a tovább- és átképző intézmények tanárain és professzorain keresztül a kulturális és művészeti élet irányítóit, az e téren működő kutatókat stb. öleli fel.

A projekt első szakaszában, 2006-ban a könyvtári terület számára készült el a portál kísérleti példánya. A második szakaszban, 2007-ben a portál információs struktúráját fejlesztik, kidolgozzák az ajánlott módszertani és didaktikai

anyagokat, megkezdődik a hálózati közösségek kialakítása. Várható eredmények: információs-oktatási anyagok nyílt tárolóhelyének létrehozása; szakmai és hallgatói közösségek megerősödése, igényeik, érdeklődésük, problémáik és azok megoldási módjainak feltárása; a szakmai és képzési intézmények erőfeszítéseinek integrálása a kultúra és a művészetek terén.

(Viszocsekné Péteri Éva)

Lásd még 189, 191

Szabadalmi tájékoztatás

08/199

GONZÁLEZ, Julio Macías: El Servicio de información de patentes de la Biblioteca de la Universidad Carlos III de Madrid. Nuevo Centro Patlib = Rev.Esp.Doc.Cient. 31.vol. 2008. 1.no. 97-103.p. Bibliogr.

Res. angol nyelven

Szabadalmi információs szolgáltatás a madridi III. Károly Egyetem Könyvtárában. Az új Patlib központ

Egyetemi könyvtár; Tájékoztatás -szabadalmi

A madridi III. Károly Egyetem mérnökarának könyvtára új szabadalmi információs szolgálatot indított, azaz létrehozott egy iparjogvédelmi információs és dokumentációs központot, mely egyrészt az Európai Szabadalmi Iroda (EPO) letéti könyvtára, másrészt a spanyol hivatalnál rendelkezésre álló észak-amerikai anyagra támaszkodik. A könyvtár ezzel az európai szabadalmi hivatali könyvtárak hálózatának tagjává, „Patlib központtá” vált. Célja, hogy a felsőoktatási közösségben segítse a szabadalmak mint a műszaki kutatás fontos információforrásai felismerését, és tájékoztató szolgáltatást nyújtson az ipari tulajdonjog témakörében az egye-

temeknek, cégeknek és a nagyközönségnek egyaránt.

(Autoref. alapján)

Oktatás információellátása

Lásd 198, 210

Vezetés, irányítás

Általános kérdések

08/200

FISHER, William – ROSENBLUM, Lisa: Now what do I do? Some reflections on becoming a first-time public library director = Libr.Adm.Manage. 22.vol. 2008. 1.no. 15-23.p. Bibliogr.

**Mit tegyen az ember, ha életében először lesz egy
közkönyvtár igazgatója?**

Közművelődési könyvtár; Vezetés

Nem ismeretlen jelenség a vezető pozíciót először betöltő személyek számára, hogy a sikeres működésükhöz szükséges információkat, tapasztalatokat nincsen kitől átvenniük, megtanulniuk, elsajátítaniuk. És bár a szakirodalom a könyvtárvezetés terén is kínál fogódzókat, a bőséges kínálatban időigényes eligazodni. Fisherék cikke bátorítást ad, hogy viszonylag kevés munka átolvasása is értékes tanácsokkal gazdagíthatja az érintetteket.

Az áttekintett szakirodalom alapján véve két csoportra osztható: egy része a vezetéssel járó tevékenységek leírására szorítkozik, és csak kisebb hányada foglalkozik a funkcionális kérdésekkel. Ezek utóbbiak egyike az alábbi öt pontban foglalja össze a sikeres működés felteleteit:

- megtanulni a szervezet (külső és belső) kommunikációját;
- súlyt helyezni az interperszonális kapcsolatokra (pl. az első napokban személyesen leülni beszélgetni az egyes kollégákkal);
- személyi ügyek;
- jártasságot szerezni a költségvetési kérdésekben, annak egész folyamatában;
- ütemezési tervet készíteni az elvégzendő feladatokról.

De hogyan is néz ki mindez élesben? A cikk kaliforniai társszerzője egy közepes méretű (150 ezres lélekszámú) közösség nyilvános könyvtárának lett a vezetője, miután hosszú ideig dolgozott egy közel 1 milliós város könyvtári rendszerében. Rosenblum az állásinterjú során meg tudta győzni a döntéshozókat, hogy az általa képviselt szemléletváltás hasznos lesz a szolgáltatásokat igénybe vevők számára – aminek révén profitálni fog az egész közösség. Miután kinevezték, többektől kért tanácsot, majd 6 hónap változatlan működés után vágott bele a változtatásokba. Ez alatt az idő alatt talált módot arra, hogy 30-30 percben elbeszélgesse mind a 61 beosztottjával (!); hogy átértékelje a kommunikációs módszereket (korábbi munkahelyével ellentétben, ahol napi 200 e-mailt kapott, itt nagyobb hangsúlyt kaptak a személyes találkozók), és hatékonyabbá tette az értekezleteket is. Mivel a pénzügyi kérdésekben való tájékozódás nagy felelősséget igényel, ezen a területen egy háromfős testület hozza meg a döntéseket, akik a városházával szoros munkakapcsolatban állnak.

Nem hanyagolható el továbbá a könyvtárigazgató társadalmi szerepvállalása sem: magától értetődő, hogy jelenléte a közösség szervezeteiben, informális kapcsolati hálózatában előnyökkel jár az általa vezetett intézményre nézve is. Sőt, mint kiderült, bizonyos fórumokon – el is várják, hogy megjelenjen. Végezetül elengedhetetlen az önbizalom, hiszen nem létezik olyan pozíció, amelynek betöltése ne járna időnként